

แนวโน้มราคาสินค้าโภคภัณฑ์และผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อ

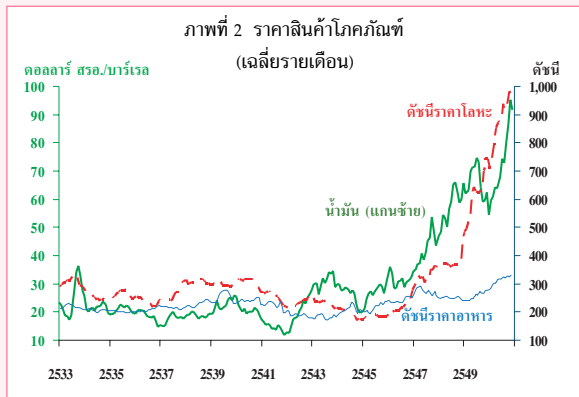
นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยอัตราการขยายตัวของดัชนีราคาสินค้าโภคภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.8 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 21.4 ในปี 2550^{1/} ตามราคาน้ำมัน อาหาร และโลหะพื้นฐานที่ปรับสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (ภาพที่ 1 และ 2) สำหรับในปี 2551 แม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะมีแนวโน้มชะลอตัวตามเศรษฐกิจสหรัฐฯ แต่การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจประเทศตลาดเกิดใหม่ โดยเฉพาะจีนและอินเดีย และการขยายตัวของความต้องการวัตถุดิบการเกษตรเพื่อไปผลิตพลังงานทดแทนจะเป็นปัจจัยผลักดันให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์โดยรวมยังอยู่ในระดับสูงต่อไป

ที่มา: Commodity Research Bureau

ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในปี 2550 และแนวโน้มในปี 2551

ราคาน้ำมัน West Texas Intermediate ปรับตัวสูงขึ้นมากจากระดับเฉลี่ย 26.1 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาเรลล์ ในปี 2546 เป็น 72.3 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาเรลล์ในปี 2550 โดยข้อมูลของโอเปกระบุว่าอุปสงค์น้ำมันโลกในปี 2550 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 85.74 ล้านบาเรลล์ต่อวัน ขยายตัวร้อยละ 1.4 จากปีก่อนหน้าจากการขยายตัวต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลก ขณะที่อุปทานน้ำมันโลกค่อนข้างตึงตัวอยู่ที่ระดับ 85.72 ล้านบาเรลล์ต่อวัน ซึ่งเป็นระดับที่ลดลงต่ำกว่าปกติจากความเสี่ยง ด้านการเมือง

ที่มา: Commodity Research Bureau และ Bloomberg; WTU

ในภูมิภาคตะวันออกกลางที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการขนส่งน้ำมัน เช่น เมื่อเกิดพายุเฮอริเคนในอ่าวเม็กซิโกซึ่งมีผลทำให้อุปทานน้ำมันในสหรัฐฯ ลดลง นอกจากนี้ ราคาน้ำมันยังสูงขึ้นจากการที่ค่าเงินดอลลาร์ สรอ. โน้มอ่อนค่าลงต่อเนื่อง ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะกดดันให้ประเทศผู้ผลิตน้ำมันพยายามผลักดันให้ราคาน้ำมันในรูปดอลลาร์ สรอ. สูงขึ้นเพื่อรักษารายได้ที่แท้จริง

ในปี 2551 โอเปกคาดว่าราคาน้ำมันจะทรงตัวอยู่ในระดับสูงต่อไป เนื่องจากอุปสงค์น้ำมันน่าจะขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 87.06 ล้านบาเรลล์ต่อวัน สูงขึ้นจากปี 2550 ประมาณ 1.32 ล้านบาเรลล์ต่อวัน ขณะที่อุปทานน้ำมันในตลาดโลกคาดว่าจะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 88.04 บาเรลล์ต่อวัน ซึ่งสูงกว่าอุปสงค์เพียงเล็กน้อย ทั้งนี้ การลงทุนด้านการสำรวจและขุดเจาะที่เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ ในช่วงที่ผ่านมาทำให้อุปทานน้ำมันโลกทยอยเพิ่มขึ้นเพียงทีละน้อย กำลังการผลิตน้ำมันส่วนเกินที่อยู่ในระดับต่ำจึงส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกยังมีความเสี่ยงที่จะเคลื่อนไหวผันผวนและอยู่ในระดับสูงต่อไป

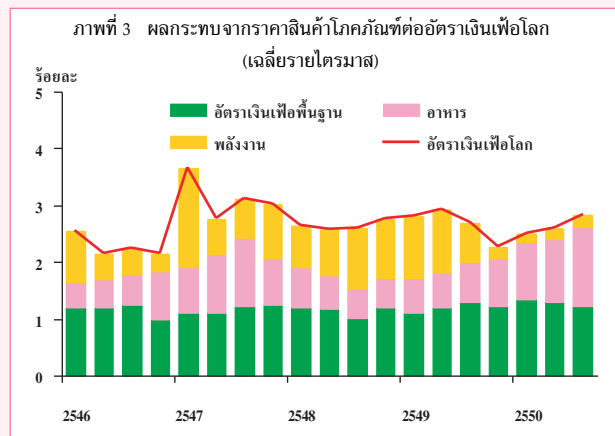
^{1/} ที่มา: Commodity Research Bureau

สำหรับราคาอาหารในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นมากตั้งแต่ปี 2544 โดยในปี 2550 ดัชนีราคาอาหารเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 21.6 จากปีก่อนหน้าจากปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ได้แก่ (1) ต้นทุนการผลิตและขนส่งที่เพิ่มขึ้นตามราคาปุ๋ยและราคาน้ำมันที่ปรับสูงขึ้นมาก (2) ระดับสินค้าเกษตรคงคลังที่ต่ำ (3) ความต้องการวัตถุดิบ อาทิ ข้าวโพดและธัญพืช เพื่อไปผลิตพลังงานทดแทนในภาวะที่ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น ในระยะต่อไป คาดว่าราคาสินค้าเกษตรจะอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งจากความไม่สมดุลของอุปสงค์และอุปทาน โดยเฉพาะอุปทานข้าวโพด ถั่วเหลือง และธัญพืชที่ขยายตัวต่ำกว่าการขยายตัวของอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจากความต้องการพลังงานทดแทน โดยเฉพาะเมื่อสหรัฐฯ มีมาตรการสนับสนุนการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพมากขึ้น นอกจากนี้อุปสงค์ต่อการบริโภคเนื้อสัตว์ในประเทศตลาดเกิดใหม่ โดยเฉพาะจีน มีแนวโน้มที่จะขยายตัวสูงจากมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับราคาโลหะพื้นฐาน^{2/} ในปี 2550 ดัชนีราคาสินค้าในกลุ่มโลหะขยายตัวร้อยละ 43.6 จากปีก่อนหน้า ตามราคาตะกั่ว เหล็ก และทองแดงที่ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องเป็นสำคัญ ส่วนในปี 2551 คาดว่าแรงกดดันต่อราคาโลหะพื้นฐาน เช่น ทองแดง และสังกะสี จะลดลงบ้าง เนื่องจากกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุนขยายกำลังการผลิตในช่วงที่ผ่านมาจะทำให้แรงกดดันจากด้านอุปทานมีน้อยลง ประกอบกับอุปสงค์น่าจะชะลอลงตามเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม ราค เหล็กและอลูมิเนียมจะยังคงอยู่ในระดับสูงจากความต้องการของภาคก่อสร้างและภาคอุตสาหกรรมในจีนและอินเดีย ในภาพรวมราคาโลหะพื้นฐานน่าจะอยู่ในระดับสูงต่อไปอีก แต่อัตราการเพิ่มขึ้นคาดว่าจะต่ำกว่าในปี 2550 จากอุปสงค์และอุปทานที่สมดุลกันมากขึ้น

ผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อ

ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาสร้างแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อโลกพอสมควร จากภาพที่ 3 จะเห็นว่าผลกระทบจากราคาพลังงานต่ออัตราเงินเฟ้อโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงต้น แต่เริ่มลดลงตั้งแต่ปลายปี 2549 จากอัตราเพิ่มของราคาน้ำมันที่ชะลอลงด้วยผลของฐานที่สูงขึ้นมากแล้ว ในทางกลับกันผลกระทบจากราคาอาหารต่ออัตราเงินเฟ้อโลกปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงกลางปี 2548 เป็นต้นมา จากปัจจัยต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

ที่มา: BIS

สำหรับในระยะต่อไปคาดว่าอัตราเงินเฟ้อโลกจะยังได้รับแรงกดดันจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์โดยรวมอยู่ เพราะแม้เศรษฐกิจโลกจะชะลอลงลง แต่ความต้องการพลังงานและโลหะจากจีนจะยังคงเพิ่มขึ้น และการขยายตัวของความต้องการวัตถุดิบทางการเกษตรเพื่อไปใช้ผลิตพลังงานทดแทนยังจะเป็นปรากฏการณ์ที่ต่อเนื่องต่อไป จึงมีโอกาสสูงที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของโลกจะยังคงไม่ปรับตัวเข้าหากันในอนาคตนี้อีก

^{2/} โลหะพื้นฐาน เช่น เหล็กที่ยังไม่ได้แปรรูป นิกเกิล ตะกั่ว และสังกะสี เป็นต้น